

Roman Brandstaetter – życie w cieniu krzyża,

Sesja popularno-naukowa poświęcona osobie i twórczości Romana Brandstaettera

10 czerwca 2008 r. w Tarnowie miało miejsce odsłonięcie pomnika Romana Brandstaettera. Z tej okazji Urząd Miejski w Tarnowie zorganizował cały cykl imprez towarzyszących temu wydarzeniu. W ten program wpisał się również Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, organizując wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie sesję popularno-naukową poświęconą wielkiemu Tarnowianinowi. Sesja ta odbyła się w przeddzień odsłonięcia pomnika, czyli 9 czerwca 2008 r. w Sali Lustrzanej, o godz. 17.00. Została ona zatytułowana *Roman Brandstaetter – życie w cieniu krzyża*. Tytuł ten odwoływał się do świadectwa samego poety i roli jaką krzyż odegrał w jego życiu. Sam poeta wspominał często o wizerunku krzyża, wiszącym na prezbiterium tarnowskiej katedry, obok którego jako dziecko często przechodził. Krucyfiks katedralny intrygował małego chłopca żydowskiego, choć nie zdawał sobie sprawy z jego znaczenia. Również w przełomowym momencie życia poety, w procesie przejścia na chrześcijaństwo, ilustracja z wizerunkiem krzyża odegrała znaczącą rolę. To były poniekąd symboliczne wydarzenia, dobrze ilustrujące prawdziwe znaczenie krzyża w życiu poety.

Sesję prowadził ks. dr hab. Antoni Żurek, Dziekan Wydziału Teologicznego. Na program sesji złożyło się cztery wystąpienia.

Jako pierwszy zabrał głos ks. dr Andrzej Turek. Jego wystąpienie zatytułowane: *Roman Brandstaetter – proste życie na krzywych liniach*, miało za cel przedstawić sylwetkę tytułowego bohatera, zwłaszcza jego drogę wiary. Prelegent skupił się na kilku kluczowych momentach życia R. Brandstaettera, by zaakcentować jego powolne dojrzewanie od wiary żydowskiej do chrześcijańskiej, w której centrum znajdowała się osoba Jezusa Chrystusa. Z tego przedstawienia wyłania się bardzo bogata osobowość, zmierzająca przez życie ku pełni, na którą składa się wiara żydowska i chrześcijańska. Życie R. Brandstaettera opowiedziane żywym językiem było przykładem przedziwnej syntezy, która dokonała się nie tylko przez jego osobisty wysiłek ale dzięki przedziwnemu działaniu Łaski, objawiającej się choćby w przedziwnym splocie wydarzeń składających się na życie.

Autorem drugiego wystąpienia był prof. Kazimierz Braun, reżyser, pisarz. Działający w Stanach Zjednoczonych a jednocześnie mocno związany z Tarnowem K. Braun przyjechał na spotkanie autorskie połączone z wystawieniem w jego reżyserii sztuki *Upadek kamiennego domu*, opartej na tekstach R. Brandstaettera. W przeddzień tego wydarzenia wziął udział w omawianej sesji, dzieląc się swoimi refleksjami, które zatytułował: *Teatralne świadectwa Romana Brandstaettera*. Była to refleksja na temat rozumienia teatru i sztuki teatralnej przez R. Brandstaettera. W oparciu także o swoje doświadczenia z pracy teatralnej K. Braun analizował moralny wymiar dramatów roku Brandstaettera oraz odpowiedzialność aktora za ich wydobywanie. Generalnie, wypowiedź K. Brauna dotyczyła bardziej spraw uniwersalnych niż tylko sztuki tarnowskiego dramaturga.

Następny wykład nosił tytuł: *Na pograniczu światów – problem przestrzeni w dramatach Romana Brandstaettera*. Temat ten przedstawiła dr Magdalena Sukiennik, wykładowca Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie. Przedmiotem analizy prelegentki były niektóre dramaty, zwłaszcza *Powrót syna marnotrawnego*, R. Brandstaettera. Autorka wystąpienia w bardzo plastyczny sposób ukazywała różne wymiary przestrzeni i ich rolę w twórczości omawianego autora. Jak się można było przekonać słuchając tego wystąpienia, R. Brandstaetter nie tylko bardzo realistycznie i malowniczo ukazywał miejsce rozgrywania akcji, ale też każde z tych miejsc miało sobie właściwy klimat, który był ściśle związany z problematyką danego dramatu. Szczególną rolę przypisywał przestrzeni, która związana była z dzieciństwem, rodziną, pochodzeniem. Ta przestrzeń określała bohatera i w dużej mierze stanowiła o jego tożsamości. Wyjście poza nią związane było z zagrożeniem i zagubieniem się w meandrach świata.

Jako czwarty wygłosił swój wykład ks. dr Paweł Kochaniewicz, Dyrektor Zespołu Szkół Katolickich w Nowym Sączu. Prelegent, który sam doktoryzował się pracą na temat Romana Brandstaettera, przedstawił temat: *Jezus Romana Brandstaettera*. Temat nawiązywał do najśłynniejszego utworu pisarza z Tarnowa, czyli do powieści *Jezus z Nazaretu*. Według ks. P. Kochaniewicza powieść ta to nie tylko bardzo osobista prezentacja, oparta na bardzo dobrej znajomości Biblii, judaizmu i historii, ale też interesująca wizja Chrystusa. W powieści otrzymuje On m.in. rys franciszkański, stając się postacią widziana oczami św. Franciszka z Asyżu. R. Brandstaetter, sam zafascynowany osobą Biedaczyny z Asyżu, ujął Jezusa z Nazaretu w kolorystyce znanej nam z *Kwiatków św. Franciszka*, umożliwiając tym samym lepsze Jego zrozumienie, bo klimat franciszkański jest nam bliższy.

Z okazji sesji można było nabyć okolicznościowe gadżety związane z Romanem Brandstaetterem i tarnowskimi uroczystościami ku jego czci.